

LEVEND LEREN DE BOET UIT 'T VELD

De Boet is een openbare basisschool die al 43 jaar bestaat. Sinds 1985 werken we met ErvaringsGericht Onderwijs als pedagogische visie. De school is vele opzichten uniek, maar vooral in de wijze waarop natuuronderwijs een centrale rol speelt in het aanbod. Met een schooltuin en kinderboerderij en de daaraan verbonden leeractiviteiten kan natuuronderwijs voor de kinderen echt gaan leven. Ze zien en ervaren hoe het leven in de planten- en dierenwereld zich voltrekt.

De Heemtuin

De tuin van onze school is onze levende leeromgeving, waar een deel van ons onderwijsaanbod aan gekoppeld is. De tuin is speciaal ingericht met experimenteer- en scharrelplekjes, themapaden en landschapgebiedjes. De groepsleerkracht verkent altijd vooraf de mogelijkheden en zet een pad of experiment uit met bordjes en/of opdrachtkaarten, zodat de kinderen bij hun werk in de tuin succeservaringen op kunnen doen. Na een leerkring gaan de kinderen het nieuwe tuinpad verkennen.

Kinderen leren van een educatief pad:

- Gericht observeren
- Informatie verzamelen, vastleggen en verwerken.
- Vaardigheden m.b.t. de ruimtelijke oriëntatie.
- Interesse in de omgeving ontwikkelen.
- Gedragsregels voor het buitenwerk.
- Verbondenheid met de omgeving door kennis.
- Respect voor al wat leeft.

In de klas volgt een binnenopdracht en is een hoek ingericht rond het pad. Tijdens contractwerk kunnen de opgedane ervaringen van het pad verwerkt worden.

Ook in de pauzes komen kinderen veel in aanraking met de natuur. Het schoolplein staat vol met bomen en planten. Dit maakt de ruimte sfeervol en geeft tegelijkertijd veel rust.

Vaste thema's in de tuin

Alle groepen hebben een jaaroverzicht met paden die aansluiten bij het seizoen en de leerlijnen. Dit biedt mogelijkheden om een werkelijkheidsnabij aanbod te realiseren. De leerkrachten zijn steeds op zoek naar nieuwe paden en spelen in op vragen die door de kinderen aan hun omgeving worden gesteld. Enkele voorbeelden van leerpaden zijn: grassen, vlinders, kleine diertjes, bloemen, huisdieren (vraag het de cavia!), schimmels, zaden en vruchten, enzovoorts.

De Productietuin

Een deel van de tuin is ingericht als moestuin. Tijdens de ateliertijd werken de kinderen in deze tuin onder begeleiding van een ouder. De gekweekte bloemen, groenten en kruiden worden in de school verwerkt. In dit proces zitten veel belangrijke leerervaringen voor kinderen. Ze maken aan het begin van het seizoen een teeltplan. Met plaatjes uit een tuincatalogus kiezen ze de groenten die ze in de tuin willen hebben. Een belangrijke voorwaarde daarbij is dat het zaaien plantmateriaal gemakkelijk kweekbaar is en snel resultaat geeft. De tuin wordt goed geharkt en klaargemaakt voor het plantseizoen. Er wordt touw gespannen op de plaatsen waar de zaadjes komen. De kinderen houden rekening met de grootte van de planten en de hoeveelheid licht die ze nodig hebben. Ze krijgen allemaal een afgepaste hoeveelheid zaigoed en meten met handen en vingers de diepte en afstand waarop de zaadjes geplant moeten worden. Zo raken zij verbonden met de natuur. Door kinderen de gekweekte groenten te laten proeven en verwerken ontwikkelen ze hun

smaak en ze weten waar hun voeding vandaan komt.

Het Dierenboetje

De kinderboerderij is een fijne plek, waar kinderen hun zorg en liefde voor dieren kwijt kunnen, maar ook leren zij er verantwoording te dragen voor het welzijn van de dieren.

Op dit moment lopen er geiten, konijnen, kippen, cavia's, en fazanten rond. De dieren moeten kindvriendelijk en aibaar zijn en ze moeten tegen een stootje kunnen. De kinderen van de bovenbouw verzorgen de dieren. Ze vegen het hok schoon, voeren de dieren en laten de geiten in de wei. Ook zorgen ze dat de put wordt schoongemaakt, zodat deze niet overstroomt. In de weekenden en tijdens de korte vakanties verzorgen ouders samen met hun kinderen de dieren en in de grote vakantie gaan ze uit logeren bij liefhebbers.

Kinderen leren ontzettend veel in het Dierenboetje. Ze leren observeren door te kijken naar hoe de dieren het maken en als het nodig is een bezoekje aan de dierenarts te brengen. Ze kijken naar de behoefte van de dieren door ze tijdig te voeren, water te geven en te zorgen voor een schone leefomgeving. Ze houden rekening met verschillen tussen dieren en leren wat ze prettig vinden en wat niet. Kinderen die de dieren verzorgen schrijven op het mededelingenbord wat belangrijk is voor de weekendverzorgers.

Een ander wonderbaarlijk proces dat kinderen ervaren in het Dierenboetje is het verwelkomen van nieuwe jonge dieren. Elk jaar, rond mei, worden er jonge geitjes geboren. Kinderen zien hoe de moedergeit steeds dikker wordt, jonge geitjes krijgt en hoe de geitjes door de goede zorg van moedergeit en de kinderen steeds groter worden. Er gaan natuurlijk ook wel eens dieren dood door ouderdom of ziekte. Daar horen rouwprocessen bij en ieder dier krijgt zijn eigen begrafenis. Kinderen nemen dit heel serieus en zorgen samen voor een waardig afscheid. Ze leren hierdoor omgaan met verlies als onderdeel van het leven.

Een betrokkenheidsverhogende omgeving

De heemtuin, de productietuin en de kinderboerderij geven veel kansen om hoge betrokkenheid te realiseren. Sfeer en relatie worden werkelijkheid doordat kinderen samen verantwoordelijk zijn. Zorg en overleg is nodig om alles in stand te houden. Kinderen kunnen in de tuin werken op niveau. Het werk roept vragen op die altijd aansluiten bij hun zone van naaste ontwikkeling. Ze kunnen op basis van hun kwaliteiten en interesses een eigen rol vervullen bij de werkzaamheden. Werkelijkheidsnabij en activiteit is gegarandeerd; de kinderen verblijven continu in een omgeving die uitnodigt tot handelen en leren. De seizoenen en de natuur bepalen wat er in de tuin gebeurt. De kinderen worden uitgedaagd om zelf initiatieven te nemen. Deze werkwijze sluit goed aan bij waar ErvaringsGericht Onderwijs voor staat, namelijk: leren leven!

Wies van Erp -van der Heijden, Directeur de Boet
obsdeboet@xs4all.nl / www.obsdeboet.nl